

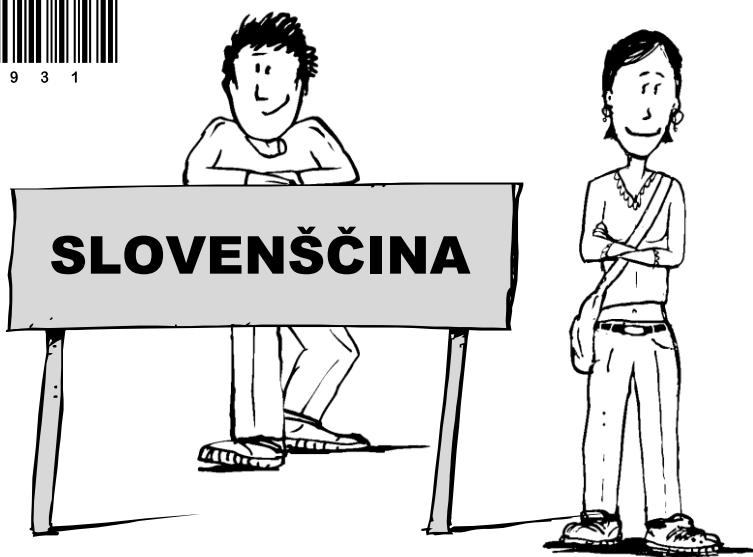

Š i f r a u č e n c a :

Državni izpitni center

**9.
razred**

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA
v 9. razredu v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom

Torek, 4. maj 2021 / 60 minut

Dovoljeni pripomočki: učenec prinese modro/črno nalivno pero ali moder/črn kemični svinčnik.

NAVODILA UČENCU

Natančno preberi ta navodila.

Prilepi kodo oziroma vpisi svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani.

Preden začneš reševati naloge, previdno iztrgaj prilog, na kateri sta besedili 1 in 2. Nato pazljivo preberi navodilo posamezne naloge in jo reši. Pri reševanju nalog v prvem delu preizkusa si pomagaj z besedilom 1. Pri reševanju nalog v drugem delu preizkusa si pomagaj z besedilom 2.

Pri vsaki nalogi svoj odgovor napiši v predvideni prostor znotraj okvirja.

Piši čitljivo in v skladu s pravopisnimi pravili. Če se zmotiš, napačni odgovor prečrtaj in pravilnega napiši na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki se ovrednotijo z nič točkami.

Če se ti zdi naloga pretežka, se ne zadržuj predolgo pri njej, temveč začni reševati naslednjo.

K nerešeni nalogi se vrni pozneje. Na koncu svoje odgovore ponovno preveri.

Zaupaj vase in v svoje zmožnosti. Želimo ti veliko uspeha.

Ta preizkus ima 16 strani, od tega 2 prazni.

N 2 1 1 1 0 9 3 1 0 2

PRILOGA

1

Besedilo 1

Brez mobitela med vožnjo

Objavljeno 21. januarja 2019 16.55

Piše: Vladimir Ajdič

KRANJ – Gorenjski policisti so 21. januarja 2019 na območju Kranja poostreno nadzirali uporabo mobitela med vožnjo. Med akcijo so bili pozorni tudi na preostale prekrške, ki zmanjšujejo varnost v prometu.

Kar 28 voznikov je med vožnjo telefoniralo, devet jih ni uporabljalo varnostnega pasu, še pet voznikov pa so obravnavali zaradi vožnje skozi rdečo luč na semaforju. Policisti so obravnavali tudi dve večji prekoračitvi hitrosti.

Čeprav med telefoniranjem gledaš na cesto, tvoji možgani takrat ne vidijo! Telefon zmanjšuje tvojo zbranost, zato lahko spregledaš ključne informacije iz okolja, pešca, kolesarja ali prometno signalizacijo. Zaradi tega lahko povzročiš hudo prometno nesrečo.

Zakaj uporabljeni varnostni pas? Če je pravilno uporabljen, lahko ublaži posledice v prometni nesreči, skupaj z drugimi varnostnimi elementi pa zagotavlja največjo stopnjo varnosti za voznika in sopotnike.

Neprilagojena hitrost je med glavnimi dejavniki prometnih nesreč, še zlasti tistih z najhujšimi posledicami. Pogosto je povezana tudi z nepravilno smerjo vožnje, nepravilnim prehitevanjem in neupoštevanjem pravil o prednosti. Z doslednejšim spoštovanjem prometnih pravil bi lahko obvarovali marsikatero življenje.

(Vir: prirejeno po <https://www.slovenskenovice.si/kronika/doma/brez-mobitelov-med-voznjo-140491>. Pridobljeno: 21. 1. 2019.)

2

Besedilo 2

Škofjeloški grb

V Škofji Loki pripovedujejo, da je bilo prvemu zemljiškemu gospodu, ki je na loškem ozemlju s krivo palico krotil tlačane, ime Abraham. Ko je ta pred davnim časom prišel z Bavarskega v Loko, je gostoval na loškem gradu toliko časa, dokler se ni naučil po naše govoriti. Ves srečen, da se bo zdaj lahko sporazumeval s tlačani, se je nekega pomladnega dne napotil proti daljni Idriji. Spremljal pa ga je zamorec, ki ga je loški gospodar dobil v dar iz bogatega Ogleja.

Potovala sta po Poljanski dolini. Ta je bila tisti čas zarasla z gozdovi, v katerih je bilo toliko medvedov, da bi jih človek ne preštel. Gorje potniku, če se je namenil brez orožja skozi te gozdove! A zamorec, ki je spremjal svojega gospodarja, je bil bistroglavec. Oborožil se je z lokom in tulom, polnim puščic.

Ko sta tako hodila in hodila, sta sredi temnega gozda srečala velikanskega medveda. Knez Abraham je prestrašen obstal in drgetal, njegov sluga pa je napel lok in izstrelil puščico v medvedovo srce. Medved se je zvalil na črno zemljo. Gospodar je rešitelja objel in dejal:

»Rešil si mi življenje, zvesti služabnik! Za tvoje junaštvo te bom nagradil, da bodo še pozni rodovi vedeli, kakšen junak si bil!«

Takoj ko se je živ in zdrav vrnil v loški grad, je zaukazal, naj v grb, ki bo še stoletja in stoletja prikazoval veličino loških knezov, naslikajo glavo njegovega rešitelja.

Od takrat je v škofjeloškem grbu glava črnega zamorca.

Slovar:

zamorec – človek črne rase

tul – cevasta priprava za nošenje puščic

(Vir: pripojeno po Niko Grafenauer (ur.), Slovenska dežela v pripovedki in podobi. Ljubljana: Mladinska knjiga 1991.)

N 2 1 1 1 0 9 3 1 0 5

5/16

1

I. DEL

Preberi besedilo 1 in reši naloge.

1. Kaj je prebrano besedilo? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Reklama.
- B Poročilo.
- C Pismo.
- D Vabilo.

(1 točka)

2. Koliko odstavkov sestavlja prebrano besedilo? Odgovor napiši na črto.

(1 točka)

3. Kje so policisti opravljali poostren nadzor? Odgovor napiši na črto.

(1 točka)

4. Kdaj je bila izvedena policijska akcija? Odgovor napiši na črto.

(1 točka)

1

5. Ali so spodnje trditve glede na prebrano besedilo pravilne? Če je trditev pravilna, obkroži DRŽI, če je nepravilna, obkroži NE DRŽI.

28 voznikov je prevozilo rdečo luč na semaforju.	DRŽI	NE DRŽI
Devet voznikov je med vožnjo telefoniralo.	DRŽI	NE DRŽI
Devet voznikov ni uporabljalo varnostnega pasu.	DRŽI	NE DRŽI
Pet voznikov je prekoračilo dovoljeno hitrost.	DRŽI	NE DRŽI

(4 točke)

6. Na črte dopolni poved iz tretjega odstavka besedila.

Telefon zmanjšuje tvojo zbranost, zato lahko spregledaš ključne informacije iz okolja, _____, _____ ali _____.

(3 točke)

7. Iz zadnjega odstavka besedila izpiši dva od dejavnikov prometnih nesreč. Dejavnika napiši na črti.

Dejavnik 1: _____

Dejavnik 2: _____

(2 točki)

N 2 1 1 1 0 9 3 1 0 7

7/16

1

8. Iz besedila izpiši poved, iz katere izveš, s čim bi obvarovali marsikatero življenje. Poved napiši na črte.

(2 točki)

9. V spodnji povedi poišči dva pridevnika. Napiši ju na črti.

Zaradi tega lahko povzročiš hudo prometno nesrečo.

(2 točki)

10. Iz korena VOZ tvori tri besede iz iste besedne družine.
Besede napiši na črte.

(3 točke)

1

11. Spodnji samostalnik napiši v dvojini. Napiši ga na črto.

policistka _____

(1 točka)

12. Na črto k vsaki besedi napiši besedo, ki pomeni enako (sopomenko).

brzina _____

šofer _____

kontrola _____

(3 točke)

13. Poved postavi v prihodnji čas in jo napiši na črti.

Med akcijo so bili pozorni tudi na preostale prekrške.

(2 točki)

N 2 1 1 1 0 9 3 1 0 9

9/16

1

14. Za časopis napiši na črte poročilo o športnem dnevu. V besedilo vključi vse značilnosti poročila (kdo, kaj, kdaj, kje, kako in zakaj). Besedilo naj bo smiselno povezano in dolgo vsaj devet povedi. Pazi na slovnična in pravopisna pravila.

(4 točke)

2

II. DEL

Preberi besedilo 2 in reši naloge.

1. Katero književno zvrst predstavlja besedilo?
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Dramatiko.
- B Prozo.
- C Poezijo.

(1 točka)

2. Kdo je bil Abraham? Odgovor napiši na črto.

(1 točka)

3. Koga je dobil Abraham v dar? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Medveda.
- B Zamorca.
- C Tlačana.
- D Gospodarja.

(1 točka)

N 2 1 1 1 0 9 3 1 1 1

4. Odgovori na vprašanji. Odgovora napiši na črti.

- a) Kje sta potovala Abraham in služabnik?

- b) S čim vsem se je oborožil gospodarjev služabnik?

(2 točki)

5. Iz besedila na črte izpiši poved, iz katere izvemo, da sta glavna junaka srečala medveda.

(1 točka)

2

6. Ali so spodnje trditve glede na prebrano besedilo pravilne? Če je trditev pravilna, obkroži DRŽI, če je nepravilna, obkroži NE DRŽI.

Sluga je izstrelil puščico v medvedovo nogo.	DRŽI	NE DRŽI
Medved se je zvalil na črno zemljo.	DRŽI	NE DRŽI
Abraham se je živ in zdrav vrnil v loški grad.	DRŽI	NE DRŽI
V grbu je prikazana glava loškega kneza.	DRŽI	NE DRŽI

(4 točke)

7. Odgovori na vprašanja. Odgovore napiši na črte.

- a) Kaj pomeni, da se je Abraham naučil »po naše govoriti«?

- b) Zakaj je zamorec v besedilu označen kot bistroglavec?

- c) Zakaj je v škofjeloškem grbu glava zamorca?

(3 točke)

N 2 1 1 1 0 9 3 1 1 3

8. Kako si sledijo dogodki v besedilu?

Pravilno zaporedje dogodkov označi s številkami od 1 do 4.

Številke napiši na črte.

- Abraham se je s služabnikom odpravil v Idrijo.
- Služabnik je knezu rešil življenje.
- Med potovanjem po gozdu sta srečala medveda.
- Knez je služabnika nagradil za njegovo junaštvo.

(2 točki)

9. Kakšni sta bili nastopajoči osebi ob srečanju z medvedom?

Na črto pred osebo napiši številko lastnosti.

OSEBI:

- Abraham
- zamorec

LASTNOSTI:

- 1 jezen
- 2 srečen
- 3 pogumen
- 4 strahopeten
- 5 nesrečen

(2 točki)

OBRNI LIST.

2

10. V najmanj devetih povedih na črte napiši obnovo zgodbe, ki si jo prebral. Obnova naj bo smiselno povezana v celoto. Pazi na slovnična in pravopisna pravila.

(3 točke)

Skupno število točk: 50

Prazna stran

Prazna stran

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.